

Ako vo filme: Uprostred noci

Pastieri z Betlehema, ktorí sa starali o svoje stáda a spali pod holým nebom, boli prví, ktorí prijali zvesť od anjela a videli a uctievali Syna Božieho na zemi.

22.12.2024

Evanjelista Lukáš píše, že v deň, keď sa narodil Ježiš, „boli v tom istom kraji pastieri, ktorí v noci bdeli a strážili svoje stádo“ (Lk 2,8). O týchto postavách vieme len veľmi málo. Nevieme ich mená a nie sme si istí ani tým, koľko ich bolo, hoci ich

pravdepodobne nebolo veľa.

Betlehem nebol veľkým mestom a nezdá sa, že by okolie chránilo veľké stáda oviec. Dnes sa jeden pastier dokáže postarať o viac ako sto oviec, takže si môžeme predstaviť, že išlo skôr o malú skupinku.

Keď príde únava

Keď sa Ježiš narodil, ľudia boli vo svojich domoch, večerali alebo odpočívali. Pastieri však striedavo strážili svoje stáda. Práve preto ich anjel našiel: pretože pracovali. Bola to veľmi skromná práca, ktorá pravdepodobne nebola vtedajšou spoločnosťou vysoko hodnotená. Navyše, kto pracuje v noci, to často robí z nutnosti, pretože nemá inú možnosť. Skúsenosť pastierov ukazuje, že Pán môže prísť práve vtedy, keď je človek najviac unavený, alebo keď vykonáva prácu, ktorá nie je nijako významná či oslnivá. Niečo podobné sa stalo aj o niekoľko rokov

neskôr, keď Ježiš povolal niektorých zo svojich apoštolov po tom, čo neuspeli pri nočnom rybolove. Pre Božie dieťa môžu únava a ťažkosti byť spoločníkmi na ceste:

- Povedal si mi, že keď rozmýšľaš o nádhere, veľkosti a účinnosti tvojej apoštolskej úlohy, až ťa začne bolieť hlava, keď myslíš na to, koľko cesty máš ešte pred sebou a koľko duší na teba čaká; cítiš sa prešťastný a ponúkaš sa Ježišovi ako jeho pokorný sluha. Túžiš po kríži, bolesti, láske a dušiach. Mimovoľne, inštinktívnym pohybom — ktorý je láskou — vystieraš ramená a otváraš dlane; chceš, aby ťa On pribil na svoj požehnaný kríž, aby si bol jeho otrokom — „Serviam!“ — čo znamená kraľovať.^[1]

Pastieri nemali ani miesto, kde by si mohli oddýchnuť. A možno práve

preto ich anjel našiel. Nemusel ich dlho hľadať ani klopať na dvere. Pastieri boli tam, pripravení, keď všetci ostatní spali, keď si mnohí mysleli, že ten deň sa už skončil.

A predsa sa práve vtedy odohrala najvýznamnejšia udalosť toho dňa a celých dejín: narodenie Mesiáša. Pretože Boh na seba neupozorňuje. Chcel sa zjaviť v noci, keď len málokto bol ešte hore. Boh koná takto – rád zostáva skrytý, nepozorovaný. Prichádza nečakaným spôsobom k tým, ktorí majú najmenej a môžu najmenej. A tam, uprostred tejto ničoty, Boh rozvíja celú svoju veľkosť.

Na stole kancelárie

Uprostred chudoby pastierov „zastal pri nich Pánov anjel a ožiarila ich Pánova sláva. Zmocnil sa ich veľký strach“ (Lk 2,9). Je neuveriteľné pomyslieť si, že anjel prišiel vyhľadať pastierov v Betleheme, namiesto

toho, aby išiel ohlásiť Radostnú zvesť napríklad kňazom v chráme v Jeruzaleme. V chráme prebývala Pánova sláva, a zdalo by sa logické, že by tam anjel zavítal. Napriek tomu, práve na betlehemských poliach, uprostred noci, „ožiarila ich Pánova sláva“ (Lk 2,9). Aký to musel byť obdivuhodný zážitok! Pastieri pravdepodobne robili svoje každodenné povinnosti: jeden podriemkaval, druhý večeral, ďalší strážil... A uprostred týchto úplne bežných činností sa zjavila Pánova sláva. Je pochopiteľné, že ich „zmocnil veľký strach“ (Lk 2,9). Aj Mária bola rozrušená pri zvestovaní anjela Gabriela. Je to strach z vedomia vlastnej nehodnosti podieľať sa na Božích veciach, ale tento strach je dobrý, pretože vedie k tomu, aby sme zostali pozorní, citliví a plní obdivu voči tomu, čo Pán zjavuje.

Anjel, ktorý poznal, čo pastieri prežívajú, im povedal: „Nebojte sa!

Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán. A toto vám bude znamením: Nájdete dieťaťko zavinuté do plienok a uložené v jasliach“ (Lk 2,10-12). Počiatočný strach pastierov prekonáva anjelovo posolstvo pokoja a radosti.

Nemožno si nevšimnúť, aké zarážajúce je, že jasle sú trónom Pána. Pre pastierov to bol úplne bežný pracovný nástroj. Akoby nám dnes anjel povedal, že dieťa nás čaká pri stole v kancelárii, v kuchyni alebo v aute. Preto mohli byť pastieri trochu zmätení. Tie isté jasle, ktoré každý deň plnili potravou pre ovce, teraz slúžia na uloženie Božieho Syna. Umiestnené na mieste, ktoré slúži na pokrm, naznačujú, že prišiel, aby sa stal pokrmom pre každého z nás:

–Boh sa stáva malým, aby bol naším pokrmom. Keď sa živíme ním, Chlebom života, môžeme sa znovuzrodiť v láske a prerušiť špirálu chamtivosti a lakomstva. (...) Pred jasľami chápeme, že to, čo živí život, nie sú majetky, ale láska; nie nenásytnosť, ale milosrdenstvo; nie okázalá hojnosť, ale jednoduchosť, ktorú treba chrániť^[2].

Získať si Máriu

Po anjelovom ohlásení pastieri „ponáhľali sa a našli Máriu, Jozefa a dieťa uložené v jasliach“ (Lk 2,16). Je prirodzené, že evanjelista v tomto verši spomína najprv Máriu, až potom Jozefa... a nakoniec Dieťa! Keď sa narodí dieťa, matka od neho neodtrhne oči a ak ho chceme pohľadiť, musíme si to najprv u nej vyžiadať. Pastieri si museli získať priazeň Márie, aby sa mohli priblížiť k Dieťaťu. Áno, priniesli to, čo mali práve poruke: trochu jedla, niečo na

zahriatie, možno ovečku... Ale čo znamenali tieto dary pred Kráľom kráľov? Mohlo sa to zdať bezvýznamné, no Mária, ako dobrá matka, vidí najmä lásku, s ktorou tieto dary priniesli. A keď si pastieri získali Matku Božiu, pristúpili k Dieťaťu a mohli povedať niečo podobné tomu, čo sme toľkokrát počuli z úst nášho Otca:

–Hľadím na Boha uloženého na mieste, kde prebývajú len zvieratá, a zvolám: Ježišu, kde je tvoja kráľovská hodnosť? Syn môj, videl si tú Božiu veľkosť, ktorá sa stala Dieťaťom? Jeho Otcom je Boh a jeho sluhovia sú anjelské bytosti. A je tu, v jasliach, v plienkach...^[3].

* * *

Pastieri nikdy nezabudnú na to, čo zažili počas tejto noci. Nič im nenaznačovalo, keď začali večer ako každý iný, akých zázrakov budú svedkami. Ukázal sa im anjel a

spoločne sa vydali klaňať sa práve narodenému Mesiášovi. Preto nás neprekvapuje to, čo je zaznamenané na konci rozprávania, po tom, ako boli so Svätou rodinou: „Chválili Boha za všetko, čo počuli a videli. A všetci, ktorí to počúvali, divili sa nad tým, čo im pastieri rozprávali“ (Lk 2,20.18).

Títo jednoduchí muži, zvyknutí zaoberať sa iba zvieratami, sa stali hlásateľmi príchodu Spasiteľa. Pohľad na Dieťa v nich vykonal malú, no veľkú zmenu. Ak predtým pracovali každý trochu samostatne, už nie. Teraz budú prechádzať oblasťou Betlehema nielen ako pastieri oviec, ale aj ako hlásatelia toho, čo videli. Táto misia pastierov je náročná, pretože oni nedostali špeciálnu prípravu na hlásanie Slova. Tu však ožíva Božia moc: „Lebo čo je u Boha bláznivé, je múdrejšie ako ľudia, a čo je u Boha slabé, je silnejšie ako ľudia“ (1Kor

1,25). Pastieri nepotrebovali veľké schopnosti na to, aby hovorili o Dieťati: stačilo odovzdať osobné stretnutie, ktoré s ním mali.

[1] Sv. Josemaría, *Vyhňa*, č. 1027.

[2] Pápež František, *Homília*, 24-XII-2018.

[3] Sv. Josemaría, *Meditácia*, 6-I-1956.

Eusebio González

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/ako-vo-
filme-uprostred-noci/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/ako-vo-filme-uprostred-noci/) (06.08.2025)